रुकुम (पूर्व) जिल्लाको हिमपात जन्य विपद् प्रतिकार्य योजना २०७८

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति रुकुम पूर्व

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
रुकुम (पूर्व)

लक्ष्मी प्रसाद बास्कोटा
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
रुकुम (पूर्व)

रुकुम (पूर्व) जिल्लाको हिमपात जन्य विपद् प्रतिकार्य योजना २०७८

१. पृष्ठभूमी

रुकुम (पूर्व) जिल्ला नेपालको लुम्बिनी प्रदेशको उत्तरी भागमा पर्ने एक मात्र विकट र दुर्गम हिमाली जिल्ला हो । यो जिल्ला हिमाली तथा उच्च पहाडी क्षेत्र भएकोले भौगोलिक दुर्गमता, यातायातको असुविधा, छरिएर रहेका मानव बस्ती भएकाले प्राकृतिक मानवीय प्रकोपका दृष्टिकोणले जोखिमपूर्ण जिल्ला हो । विशेष गरी बाढी, पहिरो, आगलागी, हावाहुरी, हिमपात, चट्याङ,भूकम्प, महामारी लगायतका प्रकोपको जोखिमका कारण वर्षेनी मानवीय, आर्थिक तथा भौतिक क्षति हुने गरेको छ । जिल्लामा विगतमा घटेका प्राकृतिक प्रकोपहरुलाई पहिचान गर्ने तथा सोबाट हुन सक्ने सम्भावित जोखिम पहिचान गरी भविष्यमा आई पर्न सक्ने प्रकोपहरुमा तत्काल जिल्लामा भएका साधन स्रोत र जनशक्ति परिचालन गरी जनधनको क्षति हुनबाट बचाउन र क्षति कम गर्न आवश्यक पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यको लागि, प्रभावकारी ढंगले हिमपातजन्य विपद्को समयमा विपद् प्रभावितहरुलाई तत्काल खोज, उद्दार तथा प्रतिकार्य, राहत र पुर्नस्थापना जस्ता कार्य सम्पन्न गर्न सहयोग पुगोस् भन्ने ध्येयका साथ यस रुकुम (पूर्व) जिल्लाको हिमपात जन्य विपद् प्रतिकार्य योजना २०७८ तयार पारिएको छ ।

समुन्द्र सतहबाट ९३५ मिटर देखि ७२४६ मिटरसम्मको उचाईमा रहेको रहेको यस जिल्लाको उत्तरी भेगको सिमाना डोल्पा जिल्लासँग जोडिएको छ । जिल्लाको सबैभन्दा उच्च भूभाग पुथा हिमाल ७२४६ मिटरको उचाईमा रहेको छ । हिमाली यस जिल्लाको भौगोलिक रुपमा विविधता रहेका कारण जलवायुमा पनि विविधता पाइन्छ । हिमपातको समयमा हिउँको कारण मध्यपहाडी लोकमार्ग र शहीद मार्गको सडकबाटो तथा अन्य सहायक बाटोघाटो अवरुद्ध हुने गर्दछ । उच्च हिमाली क्षेत्रमा हिउँदको सिजनमा हिमपात हुने गर्दछ । यस जिल्लाको पहाडी क्षेत्रमा न्यूनतम तापक्रम २ डिग्री सेल्सियस देखि अधिकतम ३६.८ डिग्री सेल्सियससम्म हुने गर्दछ भने हिमाली र लेकाली भेगको तापक्रम प्रायः ० डिग्री सेल्सियस भन्दा कम हुने गरेको छ ।

हिमाली भेगमा उच्च हिमपात, हिम पहिरो जाने जस्ता कारण विपद्का घट्ने र हिमपातका कारण अत्यधिक चिसो बढ्ने हुनाले उक्त क्षेत्रका बासिन्दाहरुको जनजीवनलाई प्रभावित पार्ने गर्दछ । यस

प्रमुख जिल्ला अधिकारी

किसिमको विपद्को पूर्वानुमान, पूर्व तयारी, उद्धार तथा प्रतिकार्य, राहत तथा पुर्नस्थापना आदि कार्य समन्वयात्मक रुपमा गर्न सम्पन्न सकेमा जोखिम न्यूनीकरण गर्न सकिन्छ ।

२. उद्देश्य

यस जिल्लामा हिमपातका कारण विपद्जन्य घटनाहरु हुन सक्ने सम्भावित स्थानहरुको पहिचान तथा विपद्को समयमा समन्वयात्मक र प्रभावकारी ढङ्गबाट उद्धार तथा प्रतिकार्य गरी जनधनको क्षति कम गर्नु यसको मुख्य उद्देश्य रहेको छ । यसका अतिरिक्त अन्य उद्देश्यहरु देहाय बमोजिम रहेका छन् ।

- जिल्लाका हिमपातजन्य विपदका घटनाहरुबाट प्रभावित हुन सक्ने सम्भावित स्थानहरुको पहिचान गरी स्तरीकरण गर्ने ।
- हिमपातजन्य विपद्बाट प्रभावितहरुलाई तत्काल खोज, उद्धार तथा राहत सेवा पुर्याउन सरल उपायहरु अवलम्बन गर्न मार्गदर्शन तयार गर्नु ।
- विभिन्न निकाय र संघसंस्थाहरुबीच समन्वय गरी विपद् प्रतिकार्य कार्यहरुलाई एकीकृत रुपमा सञ्चालन गर्ने आधार तयार गर्नु ।
- विपद्को समयमा परिचालन गर्न सकिने जनशक्ति तथा साधन स्रोत पहिचान गरी जिम्मेवारीको बाँडफाँड गर्ने ।
- हिमपातको समयमा उच्च जोखिममा रहेका अशक्त, अपाङ्ग, गर्भवती तथा सुत्केरी महिला, बालबालिका, वृद्धवृद्धाहरुलाई प्राथमिकतामा राखी राहतका कार्यक्रमहरुको योजना तयार गर्नु ।
- हिमपातबाट हुने क्षतिलाई कम गर्न र हिमपात आइपरेको बखत प्रतिकार्य गरी क्षति हुन नदिन वा कम क्षति हुनका लागि समुदायलाई सक्षम बनाउन सहयोग गर्ने तथा उत्थानशील समुदाय बनाउन मार्गदर्शन गर्नु ।
- हिमपात जन्य विपद् जोखिम न्यूनीकरण गरी मानवीय, आर्थिक र भौतिक क्षति कम गर्नु ।

लक्ष्मी प्रसाद ... कोटा
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

३. विपद् व्यवस्थापन कार्यमा प्रत्यक्ष रुपमा संलग्न निकाय तथा संस्थाहरु

यस जिल्लामा विपद् व्यवस्थापन कार्यमा प्रत्यक्ष रुपमा संलग्न निकाय तथा संघसंस्थाहरु देहाय बमोजिम रहेका छन्-

सि.नं.	निकाय तथा संस्थाको नाम	कार्य	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
१.	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	सुरक्षा निकाय परिचालन, निकायगत समन्वय, विपद् व्यवस्थापन कोष परिचालन	प्रमुख जिल्ला अधिकारी लक्ष्मी प्रसाद बास्कोटा	९८५७८६७७७७
२.	जिल्ला समन्वय समिति	स्थानीय तहहरुबीच समन्वय गरी विपद् प्रभावितको लागि राहत तथा पुर्नस्थापना सम्बन्धी कार्य गर्ने ।	जिल्ला समन्वय अधिकारी अँञ्जन कुमार मिश्र	९८४१४१००४८
३.	गाउँपालिकाहरु (सिस्ने, भूमे, पुथा उत्तरगंगा)	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन योजना तर्जुमा, सूचना व्यवस्थापन, राहत तथा प्रतिकार्य, आपतकालीन आवास व्यवस्थापन र पुर्नस्थापना	गाउँपालिका अध्यक्षहरु सिस्ने- कुमारी बराल गौतम भूमे- रामसुर बुढा मगर पुथा उत्तरगंगा- ओमप्रकाश घर्ति	९८६८७७८५२३ ९८०९८१८७७७ ९७४१३३८८०६
४.	जिल्लास्थित राजनैतिक दल	समन्वय, कार्यकर्ता परिचालन	अध्यक्ष/सभापति/प्रतिनिधि	
५.	नेपाली सेना, नरसिँह दल गण रुकुम पूर्व	उद्दार तथा प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्य	सेनानी मान बहादुर बुचा मगर	९८४९९२०८५३
६.	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	खोज तथा उद्दार, क्षतिको विवरण संकलन तथा सुरक्षा	प्र.ना.उ गणेश बहादुर श्रेष्ठ	९८५७८६५५५५
७.	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल आश्रित गुल्म	खोज तथा उद्दार, सुरक्षा	स.प्र.ना.उ. सुदन आचार्य	९८५७८४५४५१
८.	राष्ट्रिय अनुसन्धान जिल्ला कार्यालय	सूचना संकलन र सुरक्षा	प्र.अ.अ. सञ्जिव कुमार चौधरी	९८५७८२४४८८
९.	सडक पूर्वाधार विकास कार्यालय	विपद्को सम्भावित क्षेत्रको नक्साङ्कन, पूर्वाधार निर्माण गर्ने ।	गोविन्द बहादुर महत्रा क्षेत्री	९८५८०६३२००
१०	स्वास्थ्य कार्यालय	औषधी तथा दक्ष स्वास्थ्यकर्मी परिचालन, उपचार व्यवस्था	नारायण प्रसाद चौधरी	९८४८४८२८९८
११	रुकुमपूर्व अस्पताल	स्वास्थोपचार, खोज तथा उद्धार	गणेश चौधरी	९८४६७१८४६८
१२	शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाई	विद्यालयहरुमा तत्काल आश्रय स्थलको व्यवस्था मिलाउने	तिलक गौतम	९८४९१५२४००
१३.	जलस्रोत तथा सिंचाई विकास सब-डिभिजन कार्यालय/ खानेपानी तथा सरसफाई सम्पर्क कार्यालय	प्रभावित क्षेत्रहरुमा स्वच्छ खानेपानी र सरसफाईको व्यवस्थापन	योगेन्द्र महतो	९८४७८५६०८४
१४.	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा रुकुम (पूर्व)	राहत सामग्री र प्राथमिक उपचारमा सहयोग पुर्याउने	मोहन वहादुर के.सी.	९८४८३७२३६१
१५.	रुकुमकोट उद्योग वाणिज्य संघ	राहत सामग्री खरिद तथा आपूर्ति व्यवस्थापनमा सहयोग	यज्ञबहादुर मल्ल	९८६६९२४३३९
१६.	एकीकृत कृषि तथा पशुपन्क्षी विकास कार्यालय	कृषिबाली तथा राहत सहयोग समन्वय	पिताम्वर बस्नेत	९८५७८२१८६९
१७.	डिभिजन वन कार्यालय	पुनर्स्थापना	महेन्द्रराज वाग्ले	९८५७०४५८३२
१८.	युनाईटेड मिशन टु नेपाल	समन्वय सहजीकण र सहयोग	शिव प्रसाद अधिकारी	९८५१०९६५३८

लक्ष्मी प्रसाद बास्कोटा
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
रुकुम (पूर्व)

१९	मिक नेपाल	राहत उद्धारमा सहयोग	धनवहादुर घर्ति	९८५७८७९२७४
२०	नेपाल जनजागरण मञ्च	राहत उद्धारमा सहयोग	शम्भु वि.सी.	९८४७९३६०८२
२१	हुरेडकार्स	राहत उद्धारमा सहयोग	टेक वहादुर वि.क.	९८४७८५२६३५
२२	रुक्मेणी समाज विकास केन्द्र	राहत उद्धारमा सहयोग	कृष्ण बुढा	९८४७८५२३५३

४. हिमपातका कारण हुन सक्ने विपद्जन्य स्थानहरुको पहिचान र जोखिम वर्गीकरण:-

यस जिल्लाको उत्तरी भेगमा हिउँदको समयमा उच्च हिमपात हुने गर्दछ। जसबाट उक्त भेगमा बसोबास गर्ने बासिन्दाहरु हिमपात तथा चिसोबाट प्रभावित हुने गर्दछन्। यसरी हिमपातबाट प्रभावित हुन सक्ने स्थान तथा मानवबस्तीलाई जोखिम विश्लेषणका आधारमा देहाय बमोजिम वर्गीकरण गरिएको छ।

हिमपातबाट हुने जोखिमयुक्त वस्तीहरुको वर्गीकरण

उच्च जोखिम बस्तीहरु	मध्यम जोखिम बस्तीहरु	न्यून जोखिम बस्तीहरु
१. पुथाउत्तरगंगा गाउँपालिका जुनाङ, पुषर, मैकोट गाउँ, दुले, तिज्याङ, पेल्मा, झारलुङ, यमखार, हिम, गुइबाङ, रन्मा, घुन्मा, काजरजंग, हुकाम, दमचन, खोरे, ताँतु, मयाङ, तुपा, घुम्लिवाङ, गोठबाङ, कायमडाँडा, थाकुर, क्युवाङ	**१. पुथाउत्तरगंगा गाउँपालिका** अंगाउ, लाबाङ, गोलखाडा, मृगभाल्ने, पानीचौर, चारगाउँ, जाँङ, नाँखा, कोल, राङसी, खारावाङ, तक, सेरा, पुनमचौतारा, अर्जलकाँडा, विरगुम, पद्मी, पिपलटुङ, गर	
२. सिस्ने गाउँपालिका ठूलो सिस्ने, पाखापानी, लाम्पाखा, औखरेना, भट्टेचौर, मर्पे, रंगेनी, लैपा, धड्गु, स्याम्जे	**२. सिस्ने गाउँपालिका** भंग, सल्लिबिसौना, टाटे, किंदा, माथिल्लो दादिङ, खोपीचार, झिङग्री, पाथिहाल्ना, भैसेखाल, तुवाङ, लम्फाकोट, भुरुङ्गा,	**२. सिस्ने गाउँपालिका** पोखरा, पाङ्गा, नाथिगाड, धपे, सान्चौर, अमलाचौर, रातामाटा, नायगाड, रुकुमकोट

लक्ष्मी ... पास्कोटा
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
रुकुम (पूर्व)

	स्यालापाखा, कानेवाङ	
३. भूमे गाउँपालिका पञ्चासे, स्याला, रिकुम, लाटापानी, वनबालारिग, च्यारनेटा, चिप्लेगैरा, गावाङ, तल्लो गावाङ, रिक डाँडा, मैवाङ, रिसाल चौर, थुम्का, विस्कुम, मछैना, घडघारी, छहरा आदि ।	**३.भूमे गाउँपालिका** कोइचा, मालालुम, हाडी झुम्का, फल्लेबासी, घोर्नेटी, भैसीलोटे, लावाङ, गहुँकम्द, भेरीडाँडा, सिमचौर, लुमा, गुनाम, विजौरा, भित्रिवन, झुम्लावाङ, लुकुम, सेरावाङ आदि ।	**३.भूमे गाउँपालिका** महत, बालुवा, काँक्री, खावाङबगर, काँडा, सीमा, साकिम

वडास्तरीय हिमपातजन्य प्रकोप स्तरीकरण तालिका

गाउँपालिका तथा वडा नं.	स्तरीकरण			कैफियत
	उच्च	मध्यम	न्यून	
सिस्ने-१	✓			
सिस्ने-२		✓		
सिस्ने-३			✓	
सिस्ने-४		✓		
सिस्ने-५			✓	
सिस्ने-६			✓	
सिस्ने-७			✓	
सिस्ने-८			✓	
भूमे-१	✓			
भूमे-२		✓		
भूमे-३		✓		

... प्रसाद कोस्कोटा
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
रुकुम (पूर्व)

भूमे-४		✓		
भूमे-५		✓		
भूमे-६		✓		
भूमे-७	✓			
भूमे-८	✓			
भूमे-९		✓		
पुथा उत्तरगंगा-१	✓			
पुथा उत्तरगंगा-२	✓			
पुथा उत्तरगंगा-३	✓			
पुथा उत्तरगंगा-४	✓			
पुथा उत्तरगंगा-५	✓			
पुथा उत्तरगंगा-६	✓			
पुथा उत्तरगंगा-७		✓		
पुथा उत्तरगंगा-८		✓		
पुथा उत्तरगंगा-९	✓			
पुथा उत्तरगंगा-१०		✓		
पुथा उत्तरगंगा-११		✓		
पुथा उत्तरगंगा-१२		✓		
पुथा उत्तरगंगा-१३		✓		
पुथा उत्तरगंगा-१४		✓		

लक्ष्मी प्रसाद बास्कोटा
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

यस जिल्लामा हिमपात तथा चिसोबाट प्रभावित हुन सक्ने स्थान, घरधुरी तथा परिवार संख्या

क्र. सं.	प्रभावित हुन सक्ने स्थान		प्रभावित हुन सक्ने घरधुरी संख्या	प्रभावित हुन सक्ने विपन्न परिवार संख्या	कैफियत
	गाउँपालिका	वडा/टोल			
१	सिस्ने	वडा नं. १ दमार	६८	२५	
२		वडा नं. १ ठुले सिस्ने	११५	५०	
३		वडा नं.२ रंगेनी	१५	४	
४		वडा नं.२ लेपा	३०	१४	
५		वडा नं. २ ढाटे	१०	६	
६		वडा नं.२ धंगु	१५	७	
७	भूमे	वडा नं. १ पञ्चासे	२२	५	
८		वडा नं.१ स्याला	४	४	
९		वडा नं. १ रिकुम	७	१	
१०		वडा नं. १ वनवालारिग	१५	३	
११		वडा नं. २ गाबाङ	६	१	
१२		वडा नं. ३ तल्लो गाबाङ	८	३	
१३		वडा नं. ३ रिकडाँडा	६	१	
१४		वडा नं. ३ खाल्बोट	२	१	
१५		वडा नं. ४ घङघारी	९	४	
१६		वडा नं. ५ छोराङ	७		
१७		वडा नं. ५ मछैना	९	२	
१८		वडा नं. ६ तामारी	७०	१०	
१९		वडा नं. ६ खाम्दै	५०	१०	

लक्ष्मी प्रसाद बास्कोटा
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
रुकुम (पूर्व)

२०		वडा नं.६ कोइचा	३	१	
२१		वडा नं.७ भित्रिवन	५१	३	
२२		वडा नं. ७ गुनाम	१६५	१५	
२३		वडा नं. ७ राउटेघेरेली	४	१	
२४		वडा नं ७ डाङरीबाङ्	२५	४	
२५		वडा नं. ८ विस्कुम	८	१	
२६		वडा नं. ८ मालालुम	१०	८	
२७		वडा नं ८ हाँडी झिम्का	७	७	
२८		वडा नं. ८ मैबाङ	२५	५	
२९		वडा नं. ८ फल्लेबासी	४		
३०		वडा नं. ८ घोरनेटी	१२	२	
३१		वडा नं. ८ भैंसीलोटे	२०	२	
३२		वडा नं. ९ गहुँकम्द	७	२	
३३		वडा नं. ९ भेरीडाँडा	१०	१	
३४		वडा नं. ९ थुम्का	२	१	
३५		वडा नं. ९ सिमचौर स्याला	५५	५	
३६		वडा नं. ९ छहरा	७	२	
३७		वडा नं. ९ लुम्मा	१०	२	
३८	पुथा उत्तरगंगा	वडा नं. १ (मैकोट, पुसर, जुनाङ, बारघर, कान्छीबार, कामी, दमाई, नयाँ, कोटडेरा, कालडुङ, धारा टोल)	४०९	८२	
३९		वडा नं. २ (हादिबाङ, तिज्याङ, रल, हिम, गुइबाङ, पेल्मा, झारलुङ, यामाखार मगर, माथि दलित, जुनाङ्ग टोल)	२९९	४९	
४०		वडा नं. ३ (रन्मा, कामीडेरा, पेन्टबारे, घरबारे टोले बारे टोल	१७२	५९	

लक्ष्मी प्रसाद बास्कोटा
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

४१		वडा नं. ४ (घुन्मा, अर्जल, काँडा)	६८	४८	
४२		वडा नं. ५ काजरजंग, थाँकुर, हुकाम, फुलबाङ, गर, रिसल्ला)	८०	५०	
४३		वडा नं. ६ (मयाङ, डिम्मुरगैरा)	५५	३०	
४४		वडा नं. ७ (जाङ, खारखोला, खासिङ्ग)	२५	२०	
४५		वडा नं. ८ (चारगाउँ, गुँड, अङडाउँ)	३०	१०	
४६		वडा नं. ९ (खारावाङ, पुनमचौतारा)	३५	१५	
४७		वडा नं १० घुम्लीबाङ	६६	५०	
४८		वडा नं.११ (तुपाँ, दमचन)	६८	४०	
४९		वडा नं.१२ (कोल, जाजरबाङ, फल्नै)	३५	१०	
५०		वडा नं. १३ पिपलटुङ, खैरे, मृगभाल्ने, ओम्खा)	२७	१२	
५१		वडा नं. १४ (काडलडाँडा, गोठबाङ, पानीचौर)	३९	१०	

यस जिल्लामा हिमपात पूर्व तयारी तथा चिसोको प्रभाव न्यूनीकरणका लागि उपलब्ध मौज्दात सामग्रीहरु

क्र.सं.	निकाय	मौज्दात सामग्री	परिमाण	सामग्री रहेको स्थान	कैफियत
१.	सिस्ने गाउँपालिका	बेल्चा कम्बल त्रिपाल एक्साभेटर एम्बुलेन्स/शववहान	१० २० २० १ १/१	गाउँपालिका कार्यालय	

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
(पूर्व)

		टिपर	१		
		डोरी	१ रोल		
२.	भूमे गाउँपालिका	गैंटी	३	गाउँपालिका कार्यालय	
		कम्वल	२२		
		त्रिपाल	१८		
		एम्वुलेन्स	१		
		टिपर	१		
		रेनकोट	२		
		गमवुट	३०		
		डोरी	१ रोल		
३.	पुथा उत्तरगंगा गाउँपालिका	गैंटी	५	गाउँपालिका कार्यालय	
		कम्वल	२५		
		त्रिपाल	२		
		एम्वुलेन्स	१		
		एक्साभेटर	२		
		टेन्ट	३		
४.	नेपाली सेना, नरसिंह दल गण सुरक्षा गुल्म	पञ्जा	५ सेट	गुल्म	
		स्टेचर	१		
		हेडलाइट	२		
		पिक	१०		
		सावेल	२		
		गल	१		
		डोरी	१०० मि.		
५.	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	बेल्चा	१०	कार्यालय, इ.प्र.का. चौकी	
		गैंटी	५		
		टेन्ट	२		
		डोरी	१ रोल		
६	स.प्र.बल आश्रित गुल्म	गैंटी/पिक	१५/१५	गुल्म	
		स्टेचर	२		

लक्ष्मी प्रसाद बास्कोटा
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
रुकुम (पूर्व)

		डोरी बेल्चा/सावेल	२ रोल ९ वटा		
७	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा रुकुम पूर्व	कम्मल त्रिपाल न्यानो कपडा डेक्ची डोरी पञ्जा चस्मा हिउँमा लगाउने	१० थान १० थान १० थान १०थान १०रोल १० थान १० थान	कार्यालय	
८	स्वास्थ्य कार्यालय	टेन्ट औषधि	१० आवश्यकतानुसार	कार्यालय	
९	रुकुमपूर्व अस्पताल	एम्वुलेन्स स्टेचर टेन्ट औषधि	१ ४ १ आवश्यकतानुसार	अस्पताल	

यस जिल्लामा रहेका स्थानीय तहलाई हिमपातजन्य जोखिमको अवस्थाको आधारमा प्राथमिकीकरण

क्र.सं.	स्थानीय तह	विपद् प्रभावित प्राथमिकता क्रम	कै
१.	पुथा उत्तरगंगा गाउँपालिका	पहिलो	
२.	भूमे गाउँपालिका	दोस्रो	
३.	सिस्ने गाउँपलिका	तेस्रो	

५. हिमपात जन्य विपद्को उद्दार, खोजी तथा प्रतिकार्य ३ चरणहरु:-

लक्ष्मी प्रसाद बास्कोटा
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

हिमपात जन्य विपद्का घटनाको उद्वार, खोजी तथा प्रतिकार्य ३ चरणमा पुरा गरिनेछ।

१. तयारी

२. उद्दार तथा प्रतिकार्य

३. उद्दार तथा प्रतिकार्य पश्चातको कारबाही

चरण-१ तयारी

हिमपात जन्य विपद्का घटनाहरुको उद्दार र प्रतिकार्यको लागि निम्नानुसार पूर्वतयारी गरी उपलब्ध सबै साधन तथा स्रोतहरुलाई तयारी हालतमा राख्ने ।

क्र.सं.	कार्यहरु
१.	विस्थापितहरुलाई राख्न स्थानीय तहहरुसँगको समन्वयमा सुरक्षित स्थानको पहिचान गर्ने।
२.	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बसी सम्भावित विपद् व्यवस्थापनको समयमा जिल्ला स्थित विभिन्न श्रोत तथा साधनहरुलाई तयारी अवस्थामा राख्ने।
३.	उद्दार तथा प्रतिकार्यको लागि आवश्यक पर्ने सरकारी निकाय तथा गैर सरकारी संस्थाहरुसँग समन्वय गर्ने।
४.	श्री नरसिँह दल गण, सुरक्षा गुल्म, जिल्ला प्रहरी कार्यालय तथा स.प्र.बल नेपाल, आश्रित गुल्ममा विपद् व्यवस्थापन कार्यमा परिचालन हुँदा प्रयोग गर्न सकिने सामानहरु आवश्यक परेको समयमा तत्काल प्रयोग गर्न सक्ने अवस्थामा राख्ने।
५.	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी सँग विपद्को समयमा राहत प्रदान गर्नको लागि समन्वय गर्ने।
६.	First Aid Kit सहित आवश्यक औषधीहरु तथा स्ट्रेचरहरु स्वास्थ्य सेवा कार्यालयले तयारी हालतमा राख्ने।
७.	अस्पताल तथा अन्य स्वास्थ्य संस्था सँग समन्वय गरी हिमपात तथा चिसोका कारण हुन सक्ने सम्भावित रोगहरुको उपचारका लागि आवश्यक स्वास्थ्यकर्मी तथा औषधी तयारी अवस्थामा राख्ने साथै रोग प्रतिरोधात्मकका उपायहरु समेत अवलम्बन गर्ने।
८.	विपद् सम्पर्क व्यक्तिहरुको विवरण अध्यावधिक गर्ने।
९.	स्थानीय संचार माध्यमहरु-एफ.एम., पत्रपत्रिकाको माध्यमबाट सचेतनामूलक संदेश प्रसारण गर्ने
१०.	सम्भावित विपद् व्यवस्थापन समयमा यथाशिघ्र फौज परिचालन गरी Rapid Response गर्नको लागि कम्तीमा ३ दिनको राशन सहित निम्नानुसार फौज उद्दार तथा प्रतिकार्यको लागि

	तयारी अवस्थामा राख्ने । नेपाली सेना नरसिँह दल गण सुरक्षा गुलमबाट १५ जना जिल्ला प्रहरी कार्यालयबाट ३० जना इलाकास्तरबाट १० जना र चौकीस्तरबाट ५ जना स.प्र.बल नेपाल, आश्रित गुल्मबाट १५ जना

चरण-२ खोज, उद्दार तथा प्रतिकार्य

हिमपात जन्य विपद्का घटना भएमा तत्काल जिल्ला प्रशासन कार्यालयले समन्वय गरी सुरक्षा निकाय तथा अन्य सम्बन्धित संघ/संस्थाका प्रतिनिधिहरु उद्दार तथा राहत वितरण कार्यमा निम्न अनुसार परिचालित हुने ।

क्र.सं	कार्यहरु
१.	जिल्ला प्रशासन/जिल्ला प्रहरी कार्यालयले उद्दारमा खटिने सम्बन्धित निकायहरुलाई तत्काल खबर गर्ने ।
२.	सबै गाउँपालिकाहरुले स्थानीय बासिन्दाहरुलाई सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गर्नुपर्ने भएमा सो गर्ने । स्थानीय एफ.एम.रेडियोहरुलाई जानकारी गराउने ।
३.	सुरक्षा निकायहरुमा तत्काल उद्दार सामग्री सहित परिचालित हुने ।
४.	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी तथा सशस्त्र प्रहरी बलले घाइते तथा फसेका तथा जोखिममा रहेका व्यक्तिहरुलाई उद्दार गर्ने । सार्वजनिक तथा निजी सम्पत्तिको सुरक्षा गर्ने
५.	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, स्थानीय तह तथा नेपाल प्रहरीले क्षतिको विवरण संकलन गर्ने ।
६.	नेपाली सेना, स्वास्थ्य सेवा कार्यालय, जिल्ला अस्पताल र नेपाल रेडक्रस सोसाइटीका प्रतिनिधिहरुले तत्काल प्राथमिक उपचार प्रदान गर्ने । घाइते तथा स्वास्थ्य समस्या ग्रस्त व्यक्तिहरुलाई तत्काल उद्दार गरी जिल्ला अस्पताल वा नजिकको स्वास्थ्य संस्थामा पुऱ्याउने । आवश्यकतानुसार जिल्ला प्रशासन कार्यालय तथा नेपाली सेनाले हेलिकप्टर माग गर्न पहल गर्ने
७.	हिमपातजन्य विपद्को सूचना जुन निकायले पहिला पाउँछ त्यसले जिल्ला प्रशासन कार्यालय तथा नजिकको सुरक्षा निकाय तथा स्थानीय तहलाई जानकारी गराउने ।
८.	घटनास्थलमा पुग्न एक दिनभन्दा बढी लाग्ने स्थानहरुमा विपद्को घटना भएमा जिल्ला प्रशासन कार्यालयले गृह मन्त्रालय मार्फत सुरक्षा निकायका तालिम प्राप्त जनशक्ति परिचालन गर्न हवाई साधन माग गर्ने ।

प्रसाद बास्कोटा
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

९.	घटनास्थल नजिक रहेका प्रहरी चौकीबाट उद्धारका लागि सुरक्षा कर्मीहरु परिचालित हुने र घटनाहरुको क्षतिको मुचुल्का बनाई विवरण तयार गर्ने ।
१०.	सदरमुकामबाट टाढाको बस्तीहरुमा घटना घट्न गई सुरक्षा निकाय तथा गैर सरकारी संस्थाहरुका प्रतिनिधिहरु परिचालन भएको अवस्थामा संचार साधनको अभाव भएमा नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल तथा नेपाली सेनाका संचारका साधनहरु प्रयोग गरी घटनाको परिस्थिति बारेमा अवगत गराउने ।

चरण-३ उद्दार तथा प्रतिकार्य पश्चातको कारबाही

जिल्लामा घटेका हिमपातजन्य विपद्को उद्दार तथा प्रतिकार्य समाप्त भए पश्चात निम्नानुसार कार्य गरिने छ ।

क्र.सं.	कार्यहरु
१	सुरक्षा निकाय तथा सरकारी र गैर सरकारी संस्थाका प्रतिनिधिहरु आ-आफ्नो कार्यालय फिर्ता हुने ।
२	जिल्ला प्रहरी कार्यालयले तयार गरेको मुचुल्काको आधारमा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति मार्फत गाउँपालिकाहरुले स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति मार्फत क्षतिको विवरणव तयार गरी राहत तथा पुर्नस्थापनाको लागि जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति र अन्य सम्बन्धित निकायहरुलाई विवरण उपलब्ध गराउने ।
३	विवरण प्राप्त भएपछि जिल्ला प्रशासन कार्यालयले राहत तथा पुर्नस्थापनाका लागि जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठकमा पेश गरी निर्णयानुसार थप कारवाही अगाडि बढाउने ।
४	विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठकमा घटनाको समिक्षा गरी थप गर्नुपर्ने तयारीको सम्बन्धमा राय सुझाव सहितको प्रस्ताव पारित गर्ने ।

अनुसूची-१

जिल्लास्थित सुरक्षा निकायका प्रमुखहरुको विवरण

सि. नं.	कार्यालयको नाम	पद	कार्यालय प्रमुखको नाम थर	सम्पर्क नं.

प्रसाद बास्कोटा
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
रुकुम (पूर्व)

१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय रुकुम (पूर्व)	प्र.जि.अ.	लक्ष्मी प्रसाद बास्कोटा	९८५७८६७७७७
२	श्री नरसिंह दलगण, सुरक्षा गुल्म, रुकुम (पूर्व)	सेनानी	मान बहादुर बुचा मगर	९८४९९२०८५३
३	जिल्ला प्रहरी कार्यालय, रुकुम (पूर्व)	प्र.ना.उ.	गणेश बहादुर श्रेष्ठ	९८५७८६५५५५
४	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल, आश्रित गुल्म, रुकुम (पूर्व)	स.प्र.ना.उ.	सुदन आचार्य	९८५७८४५४५१
५	राष्ट्रिय अनुसन्धान जिल्ला कार्यालय, रुकुम (पूर्व)	प्र.अ.अ.	संजीव कुमार चौधरी	९८५७८२४४८८

2078/08/26

लक्ष्मी प्रसाद बास्कोटा
प्रमुख जिल्ला अधिकारी